

”Seriously honey, the men are working”

En innehållsanalys av skämt i *How I Met Your Mother*

Elin Paulsson

AVD. FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER
HISTORISKA INSTITUTIONEN

Kurskod: MRSK62

Termin: Vårterminen 2025

Handledare: Andreas Tullberg

Omfång: 10 975

Abstract

Denna uppsats har som syfte att med en innehållsanalys som metod analysera förekomsten av kränkande skämt i komediserien *How I Met Your Mother* och att synliggöra skämtens skadliga effekter. Den teoretiska bakgrunden för uppsatsen består av Judith Butlers teorier om performativitet och queerteori samt Claire Horisk teori om skadliga skämt.

Uppsatsen besvarar två frågor som formulerats enligt följande: Hur konstrueras kränkande skämt i komediserier? Vilken effekt har de närvarande kränkande skämten på samhälleliga normer och värderingar?

Resultatet som tagits fram genom uppsatsens analys visar att kränkande skämt är högt förekommande i den valda komediserien. De konstrueras som förolämpande humoristiska kommentarer riktat mot olika grupper och individer. Främst förekommande var sexistiska skämt men fettfobiska, queerfobiska och rasistiska skämt fanns också. Dessa kränkande skämt har en stark skadlig effekt. Detta genom att de upprätthåller och reproducerar skadliga normer och stereotyper genom språkbruket som används i skämten. De har även en unik funktion av att kunna nå ett stort antal människor då geografiska och tidsmässiga hinder inte finns för skämt som uttrycks i komediserier till skillnad från när två individer skämtar med varandra.

Nyckelord: Skämt, Språk, Komediserier, Normer, Stereotyper

”Seriously honey, the men are working”: A content analysis of jokes in *How I met your mother*

This essay uses a content analysis method to analyze the occurrence of offensive jokes in the comedy show *How I Met Your Mother* and to highlight the harmful effects of the jokes. The theoretical background for the essay consists of Judith Butler's theories of performativity and queer theory as well as Claire Horisk's theory of dangerous jokes.

The essay answers two questions formulated as follows: How are offensive jokes constructed in comedy shows? What effect do the offensive jokes have on societal norms and values?

The results obtained through the essay's analysis show that offensive jokes are highly prevalent in the chosen comedy show. They are constructed as insulting humorous comments directed at different groups and individuals. Sexist jokes were the most common, but fatphobic, queerphobic and racist jokes were also present. These offensive jokes have a strong harmful effect. This is because they maintain and reproduce harmful norms and stereotypes through the language used in the jokes. They also have the unique function of being able to reach a large number of people as geographical and time-based barriers do not exist for jokes expressed in comedy shows, unlike when two individuals joke with each other.

Keywords: Jokes, Language, Comedy shows, Norms, Stereotypes

Innehållsförteckning

Abstract.....	2
1. Inledning	5
1.1. Problemformulering, syfte och frågeställningar	5
1.2. Material och avgränsningar	5
1.3. Forskningsetiska bedömningar	7
2. Litteraturoversikt och tidigare forskning	8
2.1 Studier på TV-serier	8
2.2 Skämtforskning.....	9
2.3 Normalisering och stereotypisering.....	10
3. Teori och metod.....	12
3.1. Teori.....	12
3.2. Metod.....	15
4. Analys: Kränkande skämt i användning	17
4.1 <i>How I Met Your Mother</i>	17
4.1.1 Sexistiska skämt.....	17
4.1.2 Fettfobiska skämt	24
4.1.3 Queerfobiska skämt.....	26
4.1.4 Rasistiska skämt	30
5. Resultat och diskussion.....	32
5.1. Resultat	32
5.2. Diskussion.....	34
6. Sammanfattning.....	36
7. Referenser	37

1. Inledning

Språk är centralt för hur människor bygger upp sociala värderingar, normer och identiteter. Språket grundar dem vi är. Hur vi interagerar med språk blir därför av stor vikt. Vilka normer reproducerar vi när vi säger något? Vilka värderingar uttrycker vi? Skadar vi någon i våra val av ord? Dessa frågor är viktiga att ställa för att förstå språkets effekter.

Skämt är en del av vårt språk som har ett väldigt unikt syfte. Vi skapar roliga och glädjefyllda gemenskaper genom att skämta. Men dessa skämt bär även på språkets effekter. Även skämt kan reproducera skadliga normer och stereotyper.

Denna uppsats kommer undersöka kränkande skämt och gör det genom att analysera komediserien *How I met Your Mother*. Hur dessa kränkande skämt används och hur de påverkar samhällsnormer och värderingar kommer att granskas. Detta görs även med en utgångspunkt i Judith Butlers teorier om performativitet och queerteori samt Claire Horisks teori om kränkande skämt.

Uppsatsen kommer att synliggöra närvaron av kränkande skämt genom en innehållsanalys och visa hur skämt kan agera på skadliga sätt även om de vid första anblicken verkar vara helt oskyldiga.

1.1. Problemformulering, syfte och frågeställningar

Uppsatsens syfte är att analysera förekomsten av kränkande skämt i komediserier samt att diskutera skämtens skadliga effekter. De normaliserande effekterna av skämt kommer att diskuteras där dess effekter på stereotypisering och kränkande värderingar analyseras. Syftet kommer utföras genom att analysera komediserien *How I Met Your Mother* samt genom att besvara två formulerade frågor.

Frågeställningen formuleras som följande:

Hur konstrueras kränkande skämt i komediserier?

Vilken effekt har de närvarande kränkande skämten på samhälleliga normer och värderingar?

1.2. Material och avgränsningar

Primärmaterialet i denna uppsats består av komediserien *How I Met Your Mother*. *How I Met Your Mother* skrevs av Carter Bays och Craig Thomas och sändes mellan 2005 till 2014. Serien innehåller nio säsonger och i huvudrollen är Josh Radnor som Ted Mosby. I andra viktiga roller är Jason Segel som Marshall Eriksen, Alyson

Hannigan som Lily Aldrin, Neil Patrick Harris som Barney Stinson och Cobie Smulders som Robin Scherbatsky. Serien kretsar kring Ted Mosby som berättar för sina barn hur han mötte deras mamma. Serien går in i hans liv när han var ung och går igenom det som ledde fram till mötet med mamman. Han umgås med sina vänner, Marshall, Lily, Barney och Robin samtidigt som han försöker hitta kvinnan som han kommer gifta sig med.

Sekundärmaterialet består av elva artiklar och fyra böcker som står som grund för uppsatsens teoretiska bakgrund, dess forskningsläge samt grunden i skämtforskning och olika former av kränkande uttryck.

Avgränsning görs genom att en serie har valts ut för att analyseras. Dessutom så har beslutet tagits att alla säsonger av serien inte kommer att analyseras utan den första, mitten och sista säsongen av serien analyseras. Detta för att kunna få en helhetsbild av serien och se hur den utvecklas över tiden som den sänts utan att behöva analysera alla säsonger.

Källkritik:

Artiklarna och böckerna som har valts för sekundärmaterialet till denna uppsats är noggrant utvalda för att vara trovärdiga källor. De olika författarna för samtliga källor är forskare eller professorer där majoriteten publicerar sina verk genom universitet. Källorna är även skrivna som vetenskapliga artiklar och böcker. Detta innebär att de är ämnade att bidra till forskning i en vetenskaplig kontext vilket gör att de är välanpassade för hur de används i uppsatsen samt bidrar till deras trovärdighet. Alla källor är även peer reviewed. Detta innebär att de har granskats och godkänts av andra professorer och detta är viktigt för forskningens trovärdighet. Artiklarna och böckerna har även valts för att vara tidsmässigt relevanta. Det innebär att de är skrivna relativt nyligen vilket försäkrar att forskningen som används reflekterar det nuvarande forskningsläget. Den äldsta artikeln är från 1999 men majoriteten av källorna är skrivna mellan 2010 och 2024.

Primärmaterialet används för ett analytiskt syfte vilket innebär att det kritiskt granskas och analyseras i denna uppsats. Detta påverkar primärmaterialet som inte behöver ha en hög standard som källa då det inte används som vetenskaplig bakgrund utan tillhör det som analyseras. Det har dock valts ut för att vara relevant för uppsatsen. Då uppsatsens syfte är att analysera skämt i komediserier så är det viktigt att primärmaterialet reflekterar detta. *How I met Your Mother* valdes därför för att det är en välkänd komediserie.

1.3. Forskningsetiska bedömningar

Forskningsetiska bedömningar har varit en grund för utformandet av denna uppsats. Den första bedömningen gjordes om val av material. Uppsatsens primärmaterial valdes för att säkerställa att någon sårbar individ eller grupp av människor inte blir utsatta för forskning som gör intrång i deras liv och det som är privat för dem. Därför valdes ett material som inte undersöker några människor direkt. Detta undviker även forskningsetiska problem om att hålla människor anonyma. Med ett material som inte undersöker specifika individer så krävs inte anonymisering.

En forskningsetisk fråga som dock uppkommer av dessa val är hur personerna i koppling till den valda komediserien påverkas av forskningen. Valet av ämnet blir därför relevant för att besvara detta. Valet gjordes att undersöka skämt och dess språkbruk i ett större kontext vilket undviker att göra angrepp på människor eller utsätta specifika sårbara folkgrupper. Kritiken som kan uppkomma riktas inte mot någon individ utan det riktas mot språk och språkets effekter. Detta undviker att forskningen som bedrivs har skadliga effekter på personer och försäkrar att människor tryggt kan interagera med forskningen. Det är även relevant att språkbruket som tas upp inte kopplas till någon specifik person. Det är karaktärer och vilket språk som karaktärerna använder som diskuteras.

2. Litteraturöversikt och tidigare forskning

Den här uppsatsen diskuterar, analyserar och fördjupar forskning som finns i koppling till skämt och användandet av kränkande skämt. Detta sker genom att analysera innehållet av komediserien *How I Met Your Mother*. Relevant bakgrund för uppsatsen är studier som gjorts om olika TV-serier, forskning om skämt och dess effekter samt bakgrund i normalisering och stereotypisering.

2.1 Studier på TV-serier

Flertalet studier har gjorts som syftar till att granska innehållet av olika TV-serier för att belysa olika teman. Susan M. Himes och J. Kevin Thompson gjorde en studie som syftade till att belysa fettfobiska anmärkningar i filmer och serier. Resultatet visade att fettfobiska anmärkningar är väldigt förekommande, framför allt från manliga karaktärer som utgjorde 74% av tillfällena där fettfobiska anmärkningar gjordes. Detta visar enligt studien att det finns sociala normer som tillåter fettfobiska kommentarer att göras då de är så frekventa. Resultatet diskuterades även i koppling till negativa bilder som kan bildas om olika människors kroppsvikt. Smala karaktärer behandlas ofta positivt av källmaterialet medan tjocka karaktärer ofta blir behandlade negativt genom att de visas med negativa karaktärsdrag eller är berättelsernas antagonister. När detta blir den förekommande bilden av tjocka karaktärer så kan detta påverka bilden av människor i verkligheten som genom association kopplas till negativa värderingar.¹

En annan studie skriven av Tom Sandercock diskuterade representation av transpersoner i två olika TV-serier, *Glee* och *Degrassi*. Studien behandlar två olika transkaraktärer och diskuterade det positiva i representationen samt det som var bristande i skildringen av karaktärerna. Studien fann att representationen av transkaraktärer i dessa serier visar en större vilja att inkludera och destigmatisera transpersoner men samtidigt så bygger skildringen av karaktärerna på stereotyper om transpersoner och transerfarenheter. Cisnormativitet och könsnormer fanns närvarande i hur karaktärerna själva upplevde sin transidentitet och deras vilja att medverka i normativa könsstrukturer i koppling till det kön de identifierar sig med stärker dessa normer.²

En tredje studie skriven av Shelley Cobb handlar om serien *Vänner* och inkludering av rasifierade karaktärer i serien. Studien analyserar två rasifierade icke-vita

¹ Susan M. Himes och J. Kevin Thompson, *Fat Stigmatization in Television Shows and Movies: A Content Analysis*, Obesity, 2007, s. 712 – 718, <https://doi.org/10.1038/oby.2007.635>.

² Tom Sandercock, *Transing the small screen: loving and hating transgender youth in Glee and Degrassi*, Journal of Gender Studies, 2015, 24(4), s. 436–452, <https://doi.org/10.1080/09589236.2015.1021307>.

karaktärer och visar hur dessa karaktärer kontrasterar men samtidigt förstärker vithetsnormen som finns i serien. Resultatet av studien visar hur serien använder stereotypisering, troper och ironisk humor på ett sätt som förstärker vitheten av serien med undagömd rasism som grund. Studien diskuterar rasistiska mikroaggressioner och visar även hur Vänner har normaliserat en vithetskultur i sin influens över andra komediserier så som *The Big Bang Theory*.³

Studierna gemensamt visar hur olika serier utifrån olika perspektiv har problematik i att representera minoritiserade människor och perspektiv. Stereotypisering och normalisering är frekvent förekommande i serierna vilket kan ha starka negativa konsekvenser för människor i verkligheten. Dessa studier är väldigt betydelsefulla för det vetenskapliga läget men något som är unikt för denna uppsats är ett fokus på skämt och dess inverkan på normalisering av stereotyper. Det blir därför viktigt att inkludera skämtforskning som bakgrund till undersökningen.

2.2 Skämtforskning

Forskningsläget för skämtforskning är flersidigt där många studier om de positiva och negativa effekterna av nedvärderande humor har gjorts.⁴ Nedvärderande skämt kan ha positiva effekter för sociala interaktioner. Samtidigt finns det dock en annan sida av frågan som belyser faran av nedvärderande och kränkande humor och hur dessa kan ha starka negativa effekter.

De positiva potentiella effekterna av nedvärderande humor baseras på hur nedvärderande skämt kan användas för att hjälpa människor i sociala relationer. Detta kan göras exempelvis genom att ge styrka åt människor som lever i förtryck som använder nedvärderande skämt mot makthavare.⁵ Alex M. Borgella, Simon Howard och Keith B. Maddox belyser ett sätt där nedvärderande skämt kan vara användbara. Detta är genom att lätta ångest som kan finnas i interaktioner mellan människor som rasifieras olika. Framför allt i interaktionen mellan vita personer i majoritetsposition och rasifierade icke-vita i minoritetsposition. Ångest från majoritetspositionen innebär ångest av att råka kränka personen man interagerar

³ Shelley Cobb, *“I’d Like Y’all to Get a Black Friend”: The Politics of Race in Friends*, Television and New Media, 2018, 19(8), s. 708–723, doi:10.1177/1527476418778420.

⁴ Silvana Weber. et al, *‘Just a Joke? Can Sexist Comedy Harm Women’s Cognitive Performance?’*, PSYCHOLOGY OF AESTHETICS CREATIVITY AND THE ARTS, 2023, 17(5), s. 608–618. doi:10.1037/aca0000369.; Donald A Saucier, Conor J. O’Dea, och Megan L. Strain, *“The Bad, the Good, the Misunderstood: The Social Effects of Racial Humor.”*, Translational Issues in Psychological Science, The Psychology of Humor, 2016, 2 (1), s. 75–85, doi:10.1037/tps0000059.; Yara Bouckaert, et al, *‘Is the joke on you? The impact of sexist humour and gender dynamics on interpersonal work outcomes’*, European Journal of Work and Organizational Psychology, 2025, 34(1), s. 144–159, doi:10.1080/1359432X.2024.2429850.; Predrag Niketić, *‘Social Harm(Lessness) of Gender Humour: Critical Analysis of Gender-Disparaging Verbal Humour’*, TEME: Casopis za Društvene Nauke, 2019, 43(3), s. 827–838, doi:10.22190/TEME160126050N.

⁵ Claire Horisk, *Dangerous jokes how racism and sexism weaponize humor*, Oxford Academic, 2024, s. 43–52, <https://doi.org/10.1093/oso/9780197691496.003.0004>.

med och risken att upplevas som ignorant och hatfull. Från minoritetspositionen upplevs ångest om risken att bli stereotypiserad, uppleva mikroaggressioner eller andra former av kränkningar samt att potentiellt behöva konfrontera personer som uttryckt sig kränkande. Humor kan ha en positiv effekt i sådana situationer där skämten gör samtalet mer avslappnat samt tar bort ångestfyllda laddade känslor.⁶

Claire Horisk skriver däremot om de skadliga effekterna av nedvärderande humor. Horisk argumenterar att kränkande skämt så som rasistiska eller sexistiska skämt inte bara är kränkande utan att de framför allt är skadliga då de förmedlar och förstärker stereotyper. De förstärker även idéer som bidrar till ett nätverk av systematisk orättvisa för minoritiserade grupper. Dessutom förmedlar nedvärderande och kränkande humor idéer om vad människor tänker är sanningsenligt och därför är försvar som ”det var bara ett skämt” otillräckligt. Det går inte att bortförklara skämt som oseriösa då de kan förmedla hatfulla och kränkande värderingar som har djupa rötter i samhällsnormer. Horisk diskuterar även att åhörare till skämt har ett ansvar över det som skämtas om. Den skadliga effekten kan tillåtas finnas om inte åhörare motsätter sig det som sagts.⁷ Det finns även studier som visar att nedvärderande skämt påverkar människors tankesätt om fördomar. När kränkningar uttrycks som skämt får människor ett ”humortänk” som gör att de lättare tar emot de förtryckande idéerna som kommunicerats. Detta tar sitt uttryck att män som interagerar med sexistisk humor är mer benägna att agera sexistiskt och våldsamt mot kvinnor. Även att människor som interagerar med stereotypa representationer av svarta karaktärer i komedier är benägna att tänka negativt om svarta människor i verkligheten.⁸

2.3 Normalisering och stereotypisering

Även relevant för denna uppsats är förståelse om normalisering och stereotypisering. Judith Butler utformar en välfungerande förklaring av normer och normalisering. Normer är inte regler eller lagar utan är en funktion inom sociala praktiker som utgör implicita standarder för normalisering. Normalisering är inbäddade i människors sociala interaktioner. De kan ofta förstås separat från praktiken för att analyseras men det är svårt att dekontextualisera normerna från den praktik som de intrinsiskt är sammankopplade till. Sociala interaktioner mellan människor påverkas av normativa strukturer. Samtidigt så bygger interaktionerna upp normer. Normer påverkar även hur sociala ageranden förstås. Normalisering är ett ramverk som undersöker och skapar begriplighet av människors ageranden. Det

⁶ Alex M. Borgella, Simon Howard och Keith B. Maddox, *Cracking wise to break the ice: The potential for racial humor to ease interracial anxiety*, Humor: International Journal of Humor Research, 2020, 33(1), s. 105–135, <https://doi.org/10.1515/humor-2018-0133>.

⁷ Horisk, *Dangerous jokes how racism and sexism weaponize humor*, 2024, s. 43–52.

⁸ Borgella, Howard och Maddox, *Cracking wise to break the ice: The potential for racial humor to ease interracial anxiety* 2020, 33(1), s. 105–135.

bygger upp vilket agerande som kan förstås inom normerna samt vad som befinner sig utanför det normativa. Det är dock komplext att befinna sig utanför normer. Trots att normerna definierar utanförskap så är utanförskapet fortfarande sett i ljuset av de existerande normerna. Människors sociala existens kan inte helt fungera utanför normalisering i ett system som bygger på existerande normer.⁹

Tina Mattsson beskriver stereotypisering i hennes bok. Stereotypisering förklaras som en struktur som begränsar människor till det som de förväntas vara. En individ blir osynliggjord i förhållande till den komplexitet som de bär på i både vem de är och vad de gör. I stället baseras synen på dem på existerande förväntningar om vilka de borde vara grundat i kategorier om vilken typ av människa de är. Det finns både positiva och negativa stereotyper som kan påverka hur någon stereotypiseras. Dessa beror på hur egenskaperna som utgör stereotyperna värderas. Dock så har både negativ och positiv stereotypisering en skadlig påverkan på människor. Detta för att de begränsar förståelsen för människors komplexitet och påverkar möjligheterna för hur människor blir sedda, tolkade och uppfattade på.¹⁰

Normalisering och stereotypisering är viktiga koncept. De påverkar människors existens på en fundamental nivå. Detta synliggörs i en studie gjord av Elizabeth A. Strand. Studien visar att människors sätt att höra en annan människas röst påverkas av stereotyper om kvinnlighet och manlighet. Om rösten uppfattades som kvinnlig så hörde testpersonerna rösterna på ett annat sätt än om rösten uppfattades som manlig. Vad detta visar är att våra sinnen, hur vi på ett grundläggande plan förstår vår omgivning, påverkas av socialt konstruerade normer och stereotyper om olika människor och påverkar hur vi tolkar och ser människor.¹¹

En annan studie visar skadligheten av normer genom att undersöka HBTQIA+ personer i Nederländerna. Studien utfördes av Brandon Andrew Robinson och visar en kultur som präglas av osynliggörande och ett socialt krav på att HBTQIA+ personer bör göra om sig själva till att passa in i majoritetskulturen. Normerna ändras eller anpassas inte utan det är människorna utanför normerna som har som ansvar att passa in i dem. Detta påverkar människor som inte kan eller inte vill passa in i normerna negativt. De stigmatiseras och ses som problematiska.¹²

⁹ Judith Butler, *Undoing Gender*, Routledge, 2004, [https://doi-org.ludwig.lub.lu.se/10.4324/9780203499627](https://doi.org.ludwig.lub.lu.se/10.4324/9780203499627).

¹⁰ Tina Mattsson, *Intersektionalitet i socialt arbete*, Gleerups, 2020, s. 46.

¹¹ Elizabeth A. Strand, *Uncovering the Role of Gender Stereotypes in Speech Perception*, Journal of Language and Social Psychology, 1999, 18(1), s. 86–100, <https://doi.org/10.1177/0261927X99018001006>.

¹² Brandon Andrew Robinson, *Is This What Equality Looks Like? How Assimilation Marginalizes the Dutch LGBT Community*, Sexuality Research and Social Policy, 2012, 9(4), s. 327–336, doi:10.1007/s13178-012-0084-3.

3. Teori och metod

Detta avsnitt kommer innehålla den valda teoretiska bakgrunden samt metoden för denna uppsats. Uppsatsens teori och metod är starkt sammanlänkade. Den valda teorin kommer stå som en grund för hur metoden utförs. Den teoretiska bakgrunden påverkar hur primärmaterialet analyseras och blir därför även en del av metoden.

3.1. Teori

Den valda teorin för denna uppsats utgörs av Judith Butlers teorier om performativitet och queerteori, primärt det normbrytande och normkritiska inom queerteori. Dessa teorier kombineras även med Claire Horisk teori om kränkande skämts skadliga effekter.

3.1.1. Performativitet och queerteori

Judith Butlers teori om performativitet utgör grunden för att allt agerande är performativt. Detta innebär att vi som människor säger något med hur vi agerar som går utöver agerandet. Vi skapar språkliga betydelser i allt vi gör, vad vi säger och även dem vi är som performativt förmedlar olika budskap. Språk är centralt för performativitet. Teorin menar att vi som människor föds in i språk som påverkar oss redan innan vår födsel. Språk är även agerande där vi gör något utöver det vi säger när vi använder språk. Detta blir bland annat synligt genom talakter där en språklig mening sägs och är sammansatt till ett visst agerande. Då språket är agerande och centralt för performativitet så är det även språket som är centralt i hur normer byggs. Språket berättar för oss om vilka normer som finns och hur vi förväntas följa dessa normer. Butler diskuterar primärt könsnormer men teorin kan appliceras på alla normer.¹³

Språk kan dock vara normbrytande. Då språk berättar om redan existerande normer och samtidigt är performativt så bygger vi betydelser med vårt användande av språk. Detta kan antingen reproducera de existerande normerna eller motställa sig dem. Detta är det som Butler beskriver blir queert i språk och performativitet. När det performativa bygger upp normerna så bygger det samtidigt upp det som bryter och motverkar normerna. Språk och performativitet kan användas för att dekonstruera normerna som de förmedlar. Detta är ett queert sätt att förhålla sig till språk och språkets funktioner.¹⁴

¹³ Judith Butler, "Gender Politics and the Right to Appear." i *Notes Toward a Performative Theory of Assembly*, Harvard University Press, 2015, s. 62–64, <http://www.jstor.org/stable/j.ctvjghvt2.4>.

¹⁴ Ibid

Detta går in på queerteori. Queerteori är en normkritisk teori som beskriver normer, med betoning på genus och sexualitet och belyser även olika maktpositioner.¹⁵ Teorin om performativitet och queerteori går in på varandra. De är inte i sig två helt distinkta teorier utan bygger på varandra och är sammankopplade med varandra. Det är dock meningsfullt att beskriva dem separat.

Queerteori menar att allt som vi människor är och gör består av sociala konstruktioner. Människor är även intrinsikalt sociala och existerar i det sociala där vi är överlämnade till att tolkas av och interageras med av andra människor. Det är även i detta vi överlämnas för förtryck. Det finns en primär sårbarhet i det sociala rummet där människor agerar. För att förstå förtryck enligt Butler så krävs en förståelse för att olika liv får olika stöd och bibehålls på olika sätt. Vissa liv blir högt skyddade och får mycket stöd både i form av det sociala men även institutionellt. Andra liv kommer inte få samma former av skydd och stöd och dessa liv anses ibland även inte vara värda att sörja.¹⁶ Människorättsligt innebär detta att vissa människors liv blir aktivt mer prioriterade i människorättsligt arbete och har tillgång till respekt för deras rättigheter som andra människor inte har.¹⁷

Butler diskuterar även hur allt liv inte kan inkluderas i konceptualiseringar av möjliga liv att leva. Detta då existerande normer exkluderar vissa liv från definitionen av humana liv. Dessa liv kan inte humaniseras inom normativa ramverk för människor och i denna process så avhumaniseras vissa människors liv. Butler beskriver det som att vissa människor blir kallade överkliga, de målas upp som en kopia av något mänskligt utan möjligheten att helt känna sig mänskliga. Detta för att det som erkänns som mänskligt uppgörs av normer som intrinsikalt exkluderar vissa människor. Man blir ett subjekt som ställs i motpol mot det mänskliga livet. Detta är en orättvisa enligt Butler och normer behövs omarbetas för att rätta denna orättvisa. Möjligheter bortom normen behöver erkännas samt så behöver en ny framtid för själva normen byggas. Hur normer styr utseendet för det som är ”riktig” mänsklighet behöver inkludera fler former av mänsklighet än det som normerna i deras nuläge faktiskt gör. Detta behövs för att alla människor ska kunna ha möjlighet att räknas som människor.¹⁸

En betydelsefull aspekt av Butlers båda teorier är att människor inte är något eller har något naturligt. Det finns inte kön, som primärt exempel, naturligt i människor utan det är något som skapats av sociala konstruktioner och språk.¹⁹ Detta blir betydelsefullt för denna uppsats då detta visar hur språk påverkar våra identiteter

¹⁵ Judith Butler, *Undoing Gender*, 2004.

¹⁶ Ibid, s. 23–24.

¹⁷ Ibid, s. 24.

¹⁸ Ibid, s. 25–29.

¹⁹ Butler, *Undoing Gender*, 2004, s. 42–43; Butler, *Notes Toward a Performative Theory of Assembly*, 2015.

som människor. Språk kan vara en del i att skapa påtvingade identiteter och bygga ett sätt som kategoriserar människor men samtidigt så kan språk användas för att visa ett ägande av ens egna identitet som utmanar normativa sätt att se på identitet. Hur språk används och innehållet av språkets meddelande är därför av stor vikt i normalisering av värderingar och identitetskategorier. Språket påverkar även vilken syn som får lov att ta plats om olika folkgrupper och dessa kan vara nedvärderande och diskriminerande eller upplyftande och stärkande för gruppen. Språk som används påverkar mänsklig existens på ett väldigt betydelsefullt sätt.²⁰

Skämt är även en betydelsefull del av hur människor kommunicerar med varandra. Humor och användandet av skämt är en del av vårt språk som bygger upp relationen människor har mellan varandra. Skämten har då samma påverkan som andra former av språk. De påverkar hur normer konstrueras och kan även förmedla stereotypa synsätt om människor som reproducerar och tillåter dessa synsätt att finnas. Detta gör teorierna om performativitet och queerteori användbara för att analysera de kränkande skämten som finns i *How I Met Your Mother*.

3.1.2. Kränkande skämt

Claire Horisk har utformat en välfungerande konceptualisering om vad innebörden av ett moraliskt oacceptabelt kränkande skämt innebär. Horisk börjar med att diskutera att det finns nedvärderande skämt som har ett genuint värde. Exempelvis i politiskt förtryckande system där nedvärderande skämt görs mot diktatorer, arméer eller statspolisen. Då blir skämten värdefulla för de förtryckta i systemet. Nedvärderande skämt kan vara ett viktigt verktyg för att motverka förtryck när det är människor utan makt som berättar skämt om de makthavande. Horisk skriver därför att det är en god grund i konceptualiseringen av kränkande skämt att skämt som slår uppåt är moraliskt tillåtna och även värdefulla medan skämt som slår neråt är moraliskt oacceptabla. Horisk nyanserar dock formandet av moraliskt oacceptabla kränkande skämt. Grunden för definitioner av kränkande skämt innebär skämt eller skämtande kommentarer som förmedlar negativa stereotyper eller idéer om en individ eller grupp. Det som gör ett kränkande skämt moraliskt oacceptabelt är att de kommunicerar stereotyper och idéer som stödjer och upprätthåller orättvisa nackdelar.²¹ Vissa skämt kan dock bygga på positiva stereotyper till exempel stereotyper om smarthet. Trots det så är dessa skämt även moraliskt oacceptabla då de ingår i ett nätverk av värderingar och ett system som vidare bygger upp orättvisa nackdelar för vissa människor. Därför bör inte skämt som reproducerar stereotyper om en underordnad grupp användas eller ses som moraliskt försvarbara.²²

²⁰ Butler, *Notes Toward a Performative Theory of Assembly*, 2015, s. 24–65.

²¹ Horisk, *Dangerous jokes how racism and sexism weaponize humor*, 2024, s. 43–52

²² Ibid, s. 43–52.

3.2. Metod

Metoden som har valts för denna uppsats är en kvalitativ innehållsanalys. En innehållsanalys karaktäriseras av att det valda materialet för analysen systematiskt bryts ner och kategoriseras för att besvara bestämda forskningsfrågor. Detta görs med avsikten att kunna analysera större material på ett sätt som är konsekvent för alla delar. Kvalitativa innehållsanalyser beskrivs mer specifikt som en metod för att systematiskt beskriva innebörden av kvalitativa data där forskningen börjar med förutbestämda större teman men kategorier får även möjlighet att växa fram under analysens gång. Kvalitativa innehållsanalyser kan även beskriva analysmetoder som innehåller kvantifiering där mer komplexa texttolkningar krävs.²³

För denna uppsats så kommer den kvalitativa innehållsanalysen användas för att systematiskt granska den utvalda komediseriens innehåll. Det som kommer identifieras i materialet är förekomsten av kränkande skämt. Detta görs genom att se på avsnitt av serien och anteckna när det uppkommer ett kränkande skämt samt att kategorisera detta skämt utifrån hur det är kränkande, vilka som skämtet riktas mot samt innebörden av skämtet. Horisks definition av kränkande skämt blir centralt för identifieringen och är därför betydelsefull för genomförandet av metoden. Efter att datan har samlats så analyseras förekomsten och innebörden av skämtet och dess effekter på normer och stereotyper diskuteras. Analysen och diskussionen om skämtens effekter kommer förankras i Butlers teorier om performativitet och queerteori samt Horisks teori om kränkande skämt.

Syftet med denna uppsats är att identifiera förekomsten av kränkande skämt i komediserier och analysera hur dessa skämt påverkar normer och stereotyper och en kvalitativ innehållsanalys valdes för att utföra detta. Andra övervägande gjordes i utformandet av uppsatsen. Till exempel så övervägdes en ideologikritisk analys som metod. En ideologikritisk analys kan användas för att belysa makthierarkier och förtyckande strukturer samt att meddela någon form av samhälls- eller kulturkritik. Detta hade kunnat passa för detta arbete. Dock så är en ideologikritisk analys mer anpassad för att ta fram det dolda i ett valt material.

²⁴ Detta matchar inte helt syftet för denna uppsats då det fokuserar på att belysa det som syns tydligt i materialet och att föra fram det på ett systematiskt sätt. Därför anses en kvalitativ innehållsanalys vara bättre utformad för att uppnå syftet och arbeta med materialet på det sätt som är tänkt för att besvara frågeställningen.²⁵

Det finns dock begränsningar av en kvalitativ innehållsanalys som metod som denna uppsats får förhålla sig till. Exempelvis så innebär valet av en innehållsanalys att alla intressanta aspekter av materialet inte kan räknas eller

²³ Kristina Boréus och Göran Bergström (red), *Textens mening och makt : Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, Studentlitteratur, 2018, s. 50–58.

²⁴ Boréus och Bergström (red), *Textens mening och makt : Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 2018, s. 157–158.

²⁵ Boréus och Bergström (red), *Textens mening och makt : Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 2018, s. 85–86.

mätas. Det som inte är på förhand bestämt att noteras blir inte intressant för en kvalitativ innehållsanalys. Denna metod är utformad för att belysa valda koder i material och se det som finns i materialet. Det gör även att innehållsanalysen inte lämpar sig för att belysa det outtalade eller det dolda i materialet, exempelvis underförstådda perspektiv i materialet.²⁶ Detta påverkar dock inte detta arbete särskilt negativt då en primär del av analysen innebär att identifiera förekomsten av kränkande skämt. Dessutom så kan de fördjupade perspektiven som behövs för att se skämtens effekter kompletteras av den teoretiska bakgrunden. Detta gör sammanfattningsvis den kvalitativa innehållsanalysen till ett välfungerande val för denna uppsats.

²⁶ Boréus och Bergström (red), *Textens mening och makt : Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 2018, s. 85.

4. Analys: Kränkande skämt i användning

Detta avsnitt innehåller en analys om kränkande skämts närvaro i primärmaterialet samt fördjupning i hur dessa skämt konstrueras och hur de är kränkande. Skämtens samhälleliga effekter kommer även att diskuteras utifrån den valda teorin.

4.1 *How I Met Your Mother*

Det finns flertalet kränkande skämt närvarande i komediserien *How I Met Your Mother*. De flesta är sexistiskt kränkande skämt där nyanserna varierar, det finns flertalet skämt som riktar sig direkt mot kvinnor men även skämt som bygger på större sexistiska strukturer. Det finns även flertalet fettfobiska, queerfobiska och rasistiska skämt. Nedan diskuteras utvalda skämt som transkriberats från serien och en nyanserande redogörelse görs om skämtens innebörd och effekter.

4.1.1 Sexistiska skämt

S.1, A.1: 06:22 – ”You know she likes it dirty.” Sagt av karaktären Barney första gången han ser Robin.²⁷

Ett skämt som detta förmedlar tydligt den ofta förekommande sexualiseringen av kvinnliga karaktärer som sker i serien. Skämtet indikerar hur Barney som karaktär ser på kvinnor. Kvinnor blir i Barneys närvaro sexuella objekt som han kan använda eller skåda. Performativt så förmedlar Barney sociala normer som ser kvinnor som existerande för att behaga män. Kvinnorna blir inte mer än vad männen i deras omgivning gör dem till. Detta bygger på sexistiska strukturer som reproduceras av skämtet.

S.1, A.1: 10:59 – ”So you chickened out like a little bitch.” Sagt av karaktären Lily till Ted.²⁸

Det intressanta som förmedlas i detta exempel är hur sexistiskt språkbruk inte endast används av män i situationer där de är sexuellt intresserade av kvinnor. Det finns sexistiskt språk inbäddat i vardagligt tal som kan användas av vem som helst. Detta inkluderar även de kvinnliga karaktärerna i serien. Skämtet förmedlar även en nedvärderande attityd mot femininitet. Att vara rädd, sårbar eller försiktig associeras med ett feminint sätt att vara på. Det gör en till en liten ”bitch” vilket är något negativt. Detta skämt reproducerar normativa tankesätt om att femininitet är något att se ner på och något som bör strävas efter att motsätta sig till.

²⁷ *How I Met Your Mother*, Pilot [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

²⁸ Ibid

S.1, A.2: 18:50 – ”We could be friends?” sagt av Robin vilket följs av att Ted humoristiskt tar sig över hjärtat för att agera sårad.²⁹

Detta icke-verbala skämt kan tolkas som oskyldigt då det kan se ut som att Ted endast visar att det är jobbigt att inte få sina romantiska känslor för Robin besvarade. Det finns dock en annan tolkning som visar skämtets sexistiska grund. Efter att Robin erbjuder vänskap med Ted så visar han genom ett visuellt skämt att detta sårar honom. Innebörden av detta blir att vänskap med Robin inte är nog. Ted agerar på ett sätt som visar på att han känner sig berättigad till Robins kärlek. Detta bygger på sexistiska normer som utgör att kvinnor existerar för män och när kvinnorna inte gör det så är detta sårande och upprörande.

S.1, A.4: 13:57 – ”Seriously honey, the men are working” Sagt av Barney till Lily.³⁰

Detta skämt förmedlar nedvärderande värderingar. Lily blir tillsagd att inte vara med i samtalet som Barney har för att ”*the men are working*”. Detta spelar på sexistiska normer om att det män gör är mer legitimt och mer värdefullt än det en kvinna kan bidra med och att kvinnor inte bör ta plats i interaktioner för att männen kan bättre.

S.1, A.4: 21:22 – ”So you got beat up by a girl? Sagt av Teds framtida son till Ted.³¹

Sexistiska stereotyper och normer reproduceras genom detta skämt. Det spelar på att kvinnor är svagare än män och att män inte bör bli slagna eller skadade av kvinnor. Performativt så uttrycker detta skämt ett nedvärderande meddelande om vad kvinnor bör vara och att det är fel för en man att vara svagare.

S.1, A.6: 18:34 – ”Dudes are such chicks” Sagt av Robin.³²

Skämtet i detta exempel kan liknas till ett tidigare nämnt skämt där sexistiskt språkbruk är invävd i många människors språkbruk. Skämtet som är sagt av en kvinnlig karaktär förmedlar att det är något negativt att vara tjej eller tjejig och att detta är något som bör undvikas.

²⁹ *How I Met Your Mother*, Purple Giraffe [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

³⁰ *How I Met Your Mother*, Return of the Shirt [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

³¹ Ibid

³² *How I Met Your Mother*, The Slutty Pumpkin [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

S.1, A.7: 01:26 – ”Marshall ran away from a cockroach.” ”It was a mouse.” sagt av Barney och Marshall.³³

S.1, A.7: 10:58 – ”Wow Ted, sounds like you are her perfect woman.”
Sagt av Barney till Ted.³⁴

Båda dessa skämt återspeglar machokultur som har en sexistisk grund. Det är skämt och kommentarer som ofta riktas mot män men förmedlar kvinnoföraktande värderingar. Det innebär att män inte bör bete sig feminint och att de därför inte får vara till exempel rädda eller känsllosamma. Skämten återskapar även den maktobalans som finns mellan män och kvinnor där män får en överordnad position. Detta är intressanta exempel då det visar hur sexism och kvinnoföraktande värderingar även riktas mot män.

S.1, A.9: 03:55 – ”It’s not a sport for a girl.” ”Well that’s funny, cause your brother throws like a girl.” Sagt av Marshall och Lily.³⁵

Detta skämt återspeglar ovan nämnda sexistiska normer och effekter men detta inkluderar även den sexistiska stereotypen om att kvinnor är sämre på sport än män och passar inte in i sporter. Tjej används även som en förolämpning vilket reproducerar nedvärderande sexistiska värderingar.

S.1, A.11: 17:07 – Barney trycker upp sitt ansikte i Lilys bröst och hon ser tydligt obekvämt ut.³⁶

Denna stund i serien bortas som ett skämt men visar en situation av ett sexuellt övergrepp gjort av Barney som är nära vän till Lily. Detta skämt har en direkt skadlig effekt av att det normaliserar ageranden som använder kvinnor för mäns egna sexuella begär utan att se till hur kvinnan påverkas av detta. Det reproducerar den överordnade position som män har över kvinnor och visar även objektifieringen och sexualiseringen som sker av kvinnorna i serien.

³³ *How I Met Your Mother*, Matchmaker [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

³⁴ Ibid

³⁵ *How I Met Your Mother*, Belly Full of Turkey [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

³⁶ *How I Met Your Mother*, The Limo [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

S.1, A.12: 04:28 – Ted, you’re gonna have to find another gender for yourself cause I’m revoking your dude membership.” Sagt av Barney till Ted.³⁷

Även detta skämt bygger på machokultur och visar hur män som beter sig på vissa sätt inte räknas som riktiga män. Grunden är fortfarande kvinnoföraktande men påverkar även män negativt. Skämtet reproducerar idén om att män aktivt måste undvika att bete sig som kvinnor då det anses vara negativt.

S.1, A.14: 01:46 – ”Ted, the only reason to wait a month for sex is if the girl is 17 years, 11 months old.” Sagt av Barney till Ted.³⁸

Skämtet i detta exempel speglar ett utnyttjande av kvinnor inklusive unga flickor. Situationen som skämtet bygger på innebär normer om vad relationer innebär och att en relation med en kvinna som inte inkluderar sex är inte värd att ha. Men det utvecklar detta genom att hävda att det endast är värt det om kvinnan, eller snarare sagt flickan är minderårig och mannen väntar tills att hon är tillräckligt gammal för att ha sex med. Detta reproducerar skadliga normer om utnyttjande av kvinnor och flickor där det även visar en rofylsten jakt efter kvinnor.

S.1, A.15: 04:50 – ”Prude-alert.” ”Slut-alert.” Sagt av Robin om en kvinna som Ted dejtar.³⁹

Denna form av språkbruk skapar en förståelse om att kvinnor gör fel oavsett vad de gör i relationer. En kvinna som har haft få relationer är en ”prude” medan en kvinna som har haft många är en ”slut”. Det är vidare kvinnoföraktande värderingar som uttrycks av andra kvinnor. Detta speglar hur djupt rotat sexistiska normer är där kvinnor själva bidrar med att reproducera normer som skadar dem.

S.5, A.2: 02:20 – ”What I’ve got with Robin proves that you can have a girlfriend and fully functioning male genitalia all at the same time.” Sagt av Barney till Marshall.⁴⁰

³⁷ *How I Met Your Mother*, The Wedding [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

³⁸ *How I Met Your Mother*, Zip, Zip, Zip [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

³⁹ *How I Met Your Mother*, Game Night [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁴⁰ *How I Met Your Mother*, Double Date [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

S.5, A.3: 02:20 – ”I like my testicles attached to my body, rather than rolling around next to some eyeliner in Robin’s purse.” Sagt av Barney.⁴¹

Skämten i dessa exempel innebär idén att en man i en hängiven relation med en kvinna förändras till det sämre. Detta visas genom att säga att Barney till skillnad från andra män är tillsammans med en kvinna och har fortfarande ”*fully functioning male genitalia*” samt att han måste aktivt ha ett beteende som undviker femininitet. De bygger på samma kvinnoföraktande normer om att det finns män som inte är riktiga män om de beter sig feminint.

S.5, A.3: 05:08 – I knew there was a skank, but I thought she’d at least be dumb.” Sagt av Robin när hon tror att Barney är otrogen.⁴²

Skämtet använder sexistiskt språkbruk som återspeglar flera normer om kvinnor. Det skiftar skulden från Barney om han hade varit otrogen till kvinnan han är otrogen med. Detta genom att kalla henne en ”*skank*”. En annan aspekt är att Robin hoppas att kvinnan är dum. Detta reproducerar även normer som nedvärderar kvinnor och ser ner på kvinnors förmågor och kunskaper.

S.5, A.7: 00:15 – ”Do not humanize the enemy, Ted.” Barney som pratar om kvinnor.⁴³

Språkbruket i detta skämt bygger upp en betydelse genom dess användning. Med en sexistisk grund så görs kvinnor till fienderna till männen. I koppling till queerteori så visas också hur normer bygger upp liv som inte humaniseras.

S.5, A.8: 10:00 – ”If these girls are dumb enough to fall for this crap, they have it coming.” Sagt av Robin om kvinnorna som Barney flörtar med.⁴⁴

Skämtet i detta exempel visar som tidigare diskuterat ett sexistiskt skiftande av skuld. I stället för att skulden ligger hos en man som manipulerar och ljuger för kvinnor för att utnyttja dem så ligger skulden på kvinnorna. Det är sexistiska normer som skapar ett tillåtande för män att ha detta beteende mot kvinnor.

⁴¹ *How I Met Your Mother*, Robin 101 [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁴² Ibid

⁴³ *How I Met Your Mother*, The Rough Patch [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁴⁴ *How I Met Your Mother*, The Playbook [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

S.5, A.14: 04:24 – ”I think I’m gonna go small boobs tonight.”
”You’re discusting” ”Lily, they’re people too.” Sagt mellan Barney
och Lily.⁴⁵

Skämtet här visar den form av sexualisering och objektifiering som tidigare diskuterats. Men en betydelsefull detalj i detta exempel är att Lily reagerar negativt mot det Barney säger och kritiserar honom för det. Han svarar med att säga i en sarkastisk ton att dem också är människor. Effekten av svaret blir dehumaniserande då det vidare visar objektifiering av kvinnor men det är fortfarande betydelsefullt att visa att Lily motsätter sig kommentarerna. Detta kan performativt visa att serien inte står för det Barney säger.

S.5, A.18: 06:24 – ”Let’s take a little walk down Random skank lane”
Sagt av Lily om kvinnorna Ted har dejtat.⁴⁶

S.5, A.18: 13:30 – She’s the skanky exception, not the skanky rule.”
Sagt av Lily om Robin.⁴⁷

Språket som används i dessa exempel är rotat i sexism. Kvinnor som Ted har dejtat kallas för ”*skanks*” vilket visar en negativ bild av kvinnor. Detta språk normaliserar och skapar ett tillåtande av att behandla kvinnor illa med enda anledningen till att de är kvinnor.

S.5, A.22: 15:32 – ”The day, nay the minute she turns 18... Gong!”
Barney pratar om hur han kommer ha sex med Lilys framtida dotter.⁴⁸

Detta skämt liknar ett av de ovannämnda skämten och visar igen väldigt skadliga normer om utnyttjande av kvinnor och flickor. Det är dock annorlunda i att detta riktar sig mot Lilys potentiella framtida dotter och bygger en förståelse av att Barney som man är fullt okej med att sexuellt utnyttja kvinnor och flickor som han har en nära vänskaplig relation med. Detta visar en annan form av utsatthet för kvinnor och reproducerar maktobalansen mellan kvinnor och män.

S.9, A.4: 08:50 – ”Girls are always whining and crying over every little thing. Sagt av Robin om varför hon inte gillar kvinnor.⁴⁹

⁴⁵ *How I Met Your Mother*, The Perfect Week [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁴⁶ *How I Met Your Mother*, Say Cheese [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁴⁷ Ibid

⁴⁸ *How I Met Your Mother*, Robots vs. Wrestlers [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁴⁹ *How I Met Your Mother*, The Broken Code [TV-program], Disney+, 23/09 2013–31/03 2014, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

Detta skämt bygger på sexistiska strukturer som diskuterats ovan. Skämtet kopplas dock till ett direkt ogillande av kvinnor med kvalitéerna som nämns som anledning till ogillandet. Detta visar tydligt att stereotyper som att kvinnor är känslosamma uttrycks som negativa kvalitéer att ha och kan kopplas starkt till kvinnoföraktande normer.

S.9, A.6: 03:39 – ”You’re dressed like a whore.” Sagt om Lily av en pastor.⁵⁰

Språkbruket som används i detta exempel är sexistiskt. Det syftar till att kvinnor är fel genom att klä sig och se ut på vissa sätt och att detta blir en anledning att bemöta kvinnor med respektlöshet och nedvärderande värderingar. Performativt så berättar denna form av språkbruk att män kan se kvinnor och avgöra en kvinnas värde samt att det finns fel sätt för kvinnor att existera på.

S.9, A.14: 06:23 – ”Are you sure you really know...” Sagt av Marshall då en tränare han träffar är en kvinna och han ifrågasätter hennes kunskaper.⁵¹

Språket som används här är nedvärderande sexistiskt. Det bygger på stereotyper om att kvinnors kunskaper och förmågor är sämre än mäns och att en man, även en som är otränad i det fält som kvinnan är tränare i, har anledning att ifrågasätta henne av skälet att hon är kvinna. Skämtet stärker de normer som upprätthåller mäns överordnade position.

S.9, A.18: 17:41 – ”You were always too chatty and blond for my taste. Like a woman.” Sagt av Robins pappa om Barney.⁵²

Även detta skämt visar stereotypa kvinnliga kvalitéer i ett ljus av direkt ogillande. Det berättar performativt att kvinnliga sätt att vara på är fel och sämre än ett manligt sätt att vara på. Detta visar sig även gälla för människor oavsett kön.

S.9, A.22: 04:15 – ”Not watching it, and neither are you, woman. Now make me French toast.” Skrivet i Barneys bröllopslöften om Robins intresse i hockey.⁵³

⁵⁰ *How I Met Your Mother*, Knight Vision [TV-program], Disney+, 23/09 2013–31/03 2014, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁵¹ *How I Met Your Mother*, Slapsgiving 3: Slapppointment in Slapmarra [TV-program], Disney+, 23/09 2013–31/03 2014, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁵² *How I Met Your Mother*, Rally [TV-program], Disney+, 23/09 2013–31/03 2014, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁵³ *How I Met Your Mother*, The End of the Aisle [TV-program], Disney+, 23/09 2013–31/03 2014, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

Detta skämt är ett sexistiskt skämt som bygger på kvinnors stereotypa könsroller. En kvinna bör inte intressera sig i sport utan bör laga mat i köket. Det återskapar dessa könsnormer som berättar för kvinnor hur de bör vara och vad de ska göra för att ses som värdefulla.

Nu har vi undersökt de sexistiska skämten och det som tydligt kan ses av samtliga skämt är att de performativt tydligt uttrycker kvinnoförakt genom att förmedla nedvärderande och objektifierande värderingar som bygger på normer och stereotyper.⁵⁴ Skämten är kränkande skämt som upprätthåller ojämställdhet och stärker mäns överordning över kvinnor.⁵⁵ Av alla sexistiska skämt som har tagits fram så var nitton direkt riktade mot kvinnor. Åtta riktades mot män men som det har undersökts så förmedlar även dessa kvinnoföraktande normer. Detta innebär att trots att skämten kan riktas mot olika karaktärer så bygger de alla på samma sexualiserande, objektifierande och nedvärderande sexistiska grund.

4.1.2 Fettfobiska skämt

S.1, A.6: 03:41 – ”She could be engaged, she could be married. Or, god forbid, fat.” Sagt av Barney till Ted om en kvinna som Ted vill träffa.⁵⁶

Detta skämt är sexistiskt och fettfobiskt i sitt språk. Det förmedlar idén om att det värsta en kvinna kan vara är fet. Barney menar att det är ett större problem för Ted om kvinnan han gillar har en större kroppsform än vad normer anser är okej än om hon är förlovad eller gift. Detta visar vidare på dem sexistiska värderingarna av att kvinnor existerar för mäns behagande och om de är feta så är de inte värda att ha. Därför tillåts åtlöje och kränkningar mot dessa kvinnor. Skämtet reproducerar även normer om att människor bör ha en viss kroppsform och att feta människor finner sig utanför detta.

S.5, A.3: 06:03 – ”Did you ladies lose some weight?” Sagt av Marshall i ett försök att distrahera Lily och Robin.⁵⁷

Detta skämt bygger på stereotyper om att vikt och viktninskning är viktigt för kvinnor. Detta för att överviktiga kvinnor anses vara oattraktiva. Skämtet reproducerar normer om kroppsideal och värderingar kring olika kroppsformer.

⁵⁴ Butler, *Notes Toward a Performative Theory of Assembly*, 2015, s. 24–65.

⁵⁵ Horisk, *Dangerous jokes how racism and sexism weaponize humor*, 2024, s. 70–81

⁵⁶ *How I Met Your Mother*, The Slutty Pumpkin [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁵⁷ *How I Met Your Mother*, Robin 101 [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

S.5, A.4: 03:57 – ”It was like we were on a date with a sad, chubby girl our mom made us call.” Sagt av Barney.⁵⁸

Även detta skämt speglar kroppsideal. Men det tar en annan vinkel över att direkt koppla vikt till att vara tragiskt och negativt. Detta skämt skapar ett språk som bygger upp idéer om en större kroppsform som något sorgligt och hemskt samtidigt som det återinför normerna om att feta kvinnor är oattraktiva.

S.5, A.7: 09:51 – ”What if we find some hot woman to hit on him?” Sagt av Marshall. Scenen går vidare och visar Barney som äcklig och oattraktiv medan han äter.⁵⁹

Detta skämt bygger på fettfobiska värderingar och normer som behandlar överviktiga personer som äckliga och oattraktiva. Tidigare i serien så har detta endast riktats mot kvinnor men detta skämt visar att fettfobi kan även riktas mot män. Performativt så byggs därför en förståelse av feta människor som äckliga, fula och värda att göras till åtlöje oavsett kön.

S.9, A.6: 11:54 – ”No fat chicks?” ”Thou shalt not lie.” ”With fat chicks? Sagt av Barney och pastorn.⁶⁰

S.9, A.8: 03:42 – ”Pancakes and eggs Robin? I guess that blouse won’t be loose and flowy for long.” Sagt av Barneys mamma om Robin.⁶¹

S.9, A.8: 10:26 – Barney tänker på Robins mamma och blir rädd att hon kan vara fet.⁶²

Skämten som finns som exempel här speglar alla fettfobi som riktas på ett sexistiskt sätt mot kvinnor. Det ständigt förekommande yttrandet av dessa fettfobiska värderingar implementerar starkare dessa idéer i existerande normer och strukturer. Det visar tydligt att övervikt är något dåligt som måste undvikas för att en kvinna ska kunna betraktas som värdefull.

⁵⁸ *How I Met Your Mother*, The Sexless Innkeeper [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁵⁹ *How I Met Your Mother*, The Rough Patch [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁶⁰ *How I Met Your Mother*, Knight Vision [TV-program], Disney+, 23/09 2013–31/03 2014, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁶¹ *How I Met Your Mother*, The Lighthouse [TV-program], Disney+, 23/09 2013–31/03 2014, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁶² Ibid

S.9, A.22: 04:02 – ”I vow to love you forever unconditionally, unless you pudge out, in which case I’m a Barney-shaped hole in the wall.”
Skrivet i Barneys bröllopslöften som Lily läser.⁶³

Skämtet i detta exempel visar vidare den fettfobi och sexism som finns i serien och utvecklar även detta genom att berätta att en kvinna som blir fet är värd att lämnas även om hon är djupt älskad av mannen som hon är i en relation med innan hon ökade i vikt. Det stärker normer om att kvinnors värde ligger i deras utseende och att en kvinna existerar för att beskådas av män.

För att summera undersökningen av de fettfobiska skämten så är majoriteten av skämten riktade mot kvinnor. Det är även intressant att de fettfobiska skämten som riktades mot kvinnor bygger endast på att de är oattraktiva och oönskvärda för deras vikt men skämtet riktat mot en man visar på en annan kvalitet. Han målas upp som äcklig för sin vikt och i det så blir han oattraktiv. Detta tyder på att han inte är oönskvärd endast i kraft av sin vikt utan något annat behövs visas. Kvinnorna dock är oönskvärda på grund av deras vikt och ingen annan anledning behövs.

4.1.3 Queerfobiska skämt

S.1, A.1: 00:41 – Marshall ska fria till Lily och visar Ted hur han ska göra det. Skämtet byggs upp genom att det ser ut som att Marshall friar till Ted och ett skrattspår kan höras efter att Marshall säger ”Will you marry me?”.⁶⁴

Skämtet bygger på att det är onormalt och därför humoristiskt att en man skulle fria till en annan man. Detta förmedlar idén att relationer mellan två män är onaturliga och att uttryck för kärlek mellan män kan skrattas bort som skämt. Skämtet bygger på talakten ”Will you marry me?” och performativt kan talakten tolkas som att den queeras genom skämtet. Talakten visas på ett nytt sätt som inte är det förväntade. Dock så är det meningen att det roliga med skämtet är att det är mellan två män vilket leder till att innebörden reproducerar normerna som finns till frieri och en ny queer innebörd blir inte möjlig. Skämtet är homofobiskt och förmedlar normativa tankar om att frieri inte inkluderar samkönade par.

S.1, A.5: 03:36 – ”Who knew being in a comitted heterosexual relationship can make a guy so gay?” Sagt av Barney till Marshall.⁶⁵

⁶³ *How I Met Your Mother*, The End of the Aisle [TV-program], Disney+, 23/09 2013–31/03 2014, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁶⁴ *How I Met Your Mother*, Pilot [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁶⁵ *How I Met Your Mother*, Okay Awesome [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

Detta skämt har ett språkbruk som bygger på homofobiska stereotyper. Stereotyperna innebär att homosexuella män är mer feminina, ofta anses de inte vara manliga eller ses de som inte riktiga män. Det finns även stereotyper om homosexuella mäns beteenden och intressen. Skämtet förmedlar även att det är förolämpande att vara homosexuell. Det genom att skämtet riktas mot Marshall som är förlovad med Lily och är i en "*committed heterosexual relationship*" men beter sig enligt Barney på ett homosexuellt sätt.

S.1, A.5: 20:40 – "I'd so much rather go to your fruity little winetasting." – Sagt av Ted till Marshall.⁶⁶

Skämtet här bygger vidare på det tidigare skämtet. Det utvecklar dock betydelsen genom att ordet "*fruity*" används. Det ordet är ett sätt att beskriva HBTQIA+ personer och sammanhang och används ofta av heterosexuella cispersoner på ett nedvärderande sätt som bygger upp och återskapar det utanförskap som HBTQIA+ personer upplever. Det reproducerar stereotyperna som även förmedlades i det tidigare skämtet genom detta språkbruk.

S.1, A.14: 14:13 – "That's a woman." "Oh my mistake, or was it." Sagt av Robin och Barney.⁶⁷

Innebörden av detta skämt är sexualisering och fetischisering av kvinnor i relationer med andra kvinnor. Det bygger på de mansdominerande normerna som gör kvinnor till sexuella objekt för män. Men skämt som dessa utvecklar innebörden av kvinnor som sexuella objekt och placerar queera kvinnor i en situation där deras uttryck för kärlek till kvinnor fetischiseras. De blir genom detta fortsatt utnyttjade av män där deras kärlek till andra kvinnor blir till sexuellt nöje för män att beskåda.

S.1, A.14: 03:24 – "Ted's too busy being in a lesbian relationship." Sagt av Barney till Robin om Ted.⁶⁸

Detta skämt speglar flertalet negativa stereotyper och normer. Innebörden inkluderar att Ted inte anses vara en riktig man för att han har ett feminint beteende och liknas därför till en kvinna. Samtidigt är han ihop med en kvinna och skämtet utvecklas därför till att skämta om lesbiska relationer. En tolkning av skämtet kan stanna vid att innebörden är att kalla Ted för kvinna men en annan tolkning kan även se hur lesbiska relationer målas upp. Det finns en känsla i skämtet som visar lesbiska relationer som onaturliga och onormala vilket byggs upp av samhälleliga

⁶⁶ Ibid

⁶⁷ *How I Met Your Mother*, Zip, Zip, Zip [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁶⁸ Ibid

normer. Skämt som bygger på dessa normer bekräftar då normerna och återskapar dem.

S.1, A.19: 06:49 – ”You think I’m gonna stick you with some toothless tranny from the Port Authority.” Sagt av Barney till Ted.⁶⁹

Detta skämt bygger på transfobiska normer och värderingar som förmedlar att transpersoner är mindre värda än cispersoner. ”Tranny” som begrepp är ett transfobiskt skällsord och det används här för att uttrycka hur transkvinnor är mindre önskvärda och värdefulla än cis-kvinnor. Det reproducerar transfobiska normer som förmedlar betydelsen att transpersoner är annorlunda och oattraktiva.

S1, A.20: 05:32 – Robin pratar om Hockey och Barney harklar sig och säger ”Lesbian”.⁷⁰

Innebörden av detta skämt bygger på stereotypen om att lesbiska kvinnor intresserar sig för sport. Normativa föreställningar om kvinnor innebär att kvinnor inte är inkluderade i sport och därför blir det felaktigt för en kvinna att visa intresse till sporter. Det finns andra stereotyper om lesbiska kvinnor som menar att de är mer maskulina än heterosexuella kvinnor. Skämtet reproducerar därför både stereotyper om lesbiska kvinnor om att de är maskulina och gillar sport men reflekterar även stereotyper och normer om hur kvinnor bör vara i sin helhet.

S.5, A.12: 06:46 – ”I’m sorry, but you might be gay.” Sagt av Lily till Marshall.⁷¹

Språkbruket som används i detta skämt bygger på normer om mäns sexualitet. Marshall förväntas att finna andra kvinnor attraktiva även om han är trogen till Lily och eftersom han inte visar sig vara det så skämtar Lily själv att han är homosexuell. Språkbruket bygger upp en förståelse av homosexualitet som felaktigt då en man bör vara attraherad av kvinnor och när han inte är det, oavsett anledning, så påpekas han vara homosexuell. Det reproducerar heteronormer och bygger vidare upp utanförskap för queera personer.

S.5, A.21: 04:26 – En man som Robin dejtade misstänkte Ted till att vara homosexuell och Ted blir upprörd. Samtidigt spelas ett skrattspår.⁷²

⁶⁹ *How I Met Your Mother*, Mary the Paralegal [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁷⁰ *How I Met Your Mother*, Best Prom Ever [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁷¹ *How I Met Your Mother*, Girls vs. Suits [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁷² *How I Met Your Mother*, Twin Beds [TV-program], Disney+, 21/09 2009–24/05 2010, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

S.5, A.21: 05:20 – Ett montage av scener som visar på Teds beteenden som gör att han verkar homosexuell. Dessa bygger på stereotyper om homosexuella.⁷³

S.5, A.21: 07:20 – ”Drama queen, that’s not offensive right?” Sagt till Ted som fortsättning på de homosexuella skämten.⁷⁴

Dessa tre exempel visar tillsammans homofobiska stereotyper och även värderingar om att homosexuella män är felaktiga i sitt sätt att vara män på. Teds starka negativa reaktion till att bli kallad homosexuell följt av skratt visar performativt en förståelse om homosexualitet som förolämpande. Samtidigt så normaliseras stereotypa idéer om hur homosexuella män är.

S.9, A.11: 04:48 – Det kommer fram att en kvinna som Ted är på dejt med spelade softboll när hon gick på collage och Ted blir rädd att hon är lesbisk.⁷⁵

Detta skämt bygger vidare på de ovannämnda stereotyperna om att kvinnor som intresserar sig i sporter måste vara lesbiska. Stereotyperna är homofobiska och sexistiska och förstärker de normer som skapar ett utanförskap genom att måla kvinnor med vissa intressen som annorlunda och felaktiga.

S.9, A.18: 14:27 – Robin och Lily kysser varandra för att väcka Barney från en bakfylla. Han vaknar och säger ”More, more, more, more”.⁷⁶

Skämtet i detta exempel visar vidare den sexualisering och fetischisering som finns av queera kvinnor. Det implementerar starkare normer som skapar utanförskap samt normer som gör kvinnor till objekt för mäns beundran.

Nu när de queerfobiska skämten har undersökts så visas en intressant komplexitet till hur queerhet presenteras i serien. Homosexualitet mellan män till exempel blir performativt förklarat som felaktigt.⁷⁷ Detta skiljer sig dock stort till hur homosexualitet mellan kvinnor presenteras. Lesbiska kvinnor sexualiseras av män för deras kärlek till andra kvinnor. Som förklarat görs de till objekt för mäns beundran. Skämten i serien uttrycker även ett tillåtande till användning av skällsord

⁷³ Ibid

⁷⁴ Ibid

⁷⁵ *How I Met Your Mother*, Bedtime Stories [TV-program], Disney+, 23/09 2013–31/03 2014, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁷⁶ *How I Met Your Mother*, Rally [TV-program], Disney+, 23/09 2013–31/03 2014, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁷⁷ Butler, *Notes Toward a Performative Theory of Assembly*, 2015, s. 24–65.

mot queerpersoner. Att direkt använda fientligt språkbruk mot queerpersoner normaliseras av dessa skämt.⁷⁸

4.1.4 Rasistiska skämt

S.1, A.1: 01:33, 05:40, 14:59 – Flertalet tillfällen där Barney pratar om hans sexuella intresse av ”half-asian girls” och ”lebanese girls”.⁷⁹

Skämten som sägs i koppling till Barneys sexualisering av asiatiska och libanesiska kvinnor förmedlar både rasistiska och sexistiska tankemönster. Fetischiseringen av dessa kvinnor förmedlar att de ses som objekt som kan användas. De blir inte humaniserade likt det queerteori säger om mänskliga liv. Dessa liv görs till ohumana och olevbara av vithetsnormer och könsnormer. Även om det som förmedlas är att Barney har ett gillande till asiatiska och libanesiska kvinnor så är det problematiskt då kvinnorna blir genom detta språkbruk till en typ. Det kan även tolkas att de görs till varor som kan bli använda när intresset finns och bortkastade vid förlorat intresse.

S.1, A.3: 12:35 – ”You had to play the race card.” Sagt av Ted till Barney efter att de blivit arresterade av en polis som var svart.⁸⁰

Detta skämt bygger på osagda rasistiska uttryck. Åskådarna till serien får inte se vad som hände innan detta men skämtet som sägs visar att Barney har dragit in ras i interaktionen med en polis och interaktionen har tydligt varit upprörande. Detta skämt normaliserar att människor kan vara lätt rasistiska. De har inte starka aggressiva uttryck av förakt mot rasifierade människor men förmedlar rasism på ett socialt accepterat sätt i form av småkommentarer, skämt och mikroaggressioner. Detta reproducerar vithetsnormer och stärker den maktobalans som finns systematiskt där vita människor blir privilegierade.

S.9, A.1: 03:11 – ”Casual racist” En beskrivning av en av gästerna till Robin och Barneys bröllop.⁸¹

Konceptet av ”*casual racist*” finns närvarande i serien som visat i detta exempel. Konceptet är rasistiskt i sig själv då det normaliserar förekomsten av rasistiska värderingar hos människor, även om det är lite. Med språkbruk som använder ”*casual racist*” så förmedlas en idé av att det finns lätt rasism vilket skapar en

⁷⁸ Butler, *Undoing Gender*, 2004, s. 42–43

⁷⁹ *How I Met Your Mother*, Pilot [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁸⁰ *How I Met Your Mother*, The Sweet Taste of Liberty [TV-program], Disney+, 19/09 2005 – 15/05 2006, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

⁸¹ *How I Met Your Mother*, The Locket [TV-program], Disney+, 23/09 2013–31/03 2014, <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.

tillåtande kultur av rasism. Även detta påverkar samhällsvärderingar genom att reproducera redan existerande maktobalanser och rasistiska normer.

För att summera de rasistiska skämten så uttrycks två former av rasism. Sexualiserande rasism riktat mot kvinnor och normalisering av rasism. Den senare formen baseras på skämt där vita personer är rasistiska. Inget sägs direkt om människor som rasifieras som icke-vita men att vara rasistisk blir normaliserat genom skämten. Att det finns vita människor som är lite rasistiska då och då tillåts och normaliseras.

5. Resultat och diskussion

Detta avsnitt redogör för resultatet av uppsatsen och gör detta genom att besvara uppsatsens frågeställning. Avsnittet inkluderar även en diskussion som berör både uppsatsens resultat och analys samt uppsatsen i sin helhet och dess påverkan på forskningsläget.

5.1. Resultat

Frågeställningen består av två frågor som formuleras som följande; Hur konstrueras kränkande skämt i komediserier? Samt; Vilken effekt har de närvarande kränkande skämten på samhälleliga normer och värderingar? Svaren kommer att baseras på det som identifierats i avsnitt 4.

5.1.1. Hur konstrueras kränkande skämt i komediserier?

De kränkande skämten som identifierats i komediserien *How I met your mother* är varierade och innehåller ofta flertalet nyanser. Exempelvis genom att ett skämt har grunder i både sexistiska och rasistiska normer. Ett annat exempel är skämt som riktar sig mot en individ av den överordnade gruppen men är kränkande för den underordnade gruppen.

Det finns dock något som alla kränkande skämt har gemensamt. Som Horisk diskuterat så bygger kränkande skämt på skämt eller skämtande kommentarer som förmedlar negativa stereotyper eller idéer om en individ eller grupp där dessa stereotyper stödjer och upprätthåller orättvisa nackdelar.⁸² Genom detta så utmärker det sig att skämten i *How I met your mother* tydligt visar dessa kvalitéer. De individer och grupper som skämten riktade sig mot varierade men en klar majoritet av skämten riktade sig mot kvinnor.

De sexistiska skämten formulerades på flertalet sätt. Många av dem var sexualiserande och bygger på normer och stereotyper av att kvinnor existerar för att vara attraktiva och behaga män. Andra skämt förmedlade stereotyper om hur kvinnor bör vara och hur de bör bete sig. Exempelvis genom att de bör vara i köket och laga mat, att de inte borde vara starkare än män och att de inte är sportiga. Det är även viktigt att diskutera de exempel av skämt som riktade sig mot manliga karaktärer men som upprätthåller kvinnoföraktande sexistiska normer. Det kan tolkas som att dessa skämt är kränkande mot män men deras betydelse påverkar maktbalansen som underordnar kvinnor. Detta sker eftersom meningen som förmedlas bygger upp negativa bilder om kvinnor och femininitet genom att

⁸² Horisk, *Dangerous jokes how racism and sexism weaponize humor*, 2024, s. 43–52

jämföra de manliga karaktärerna med kvinnor och sedan förmedla att det är negativt.

De andra grupperna av skämt som presenterats utöver de sexistiska skämten innehåller dock alla sexistiska nyanser. Sexualisering och nedvärderande sexism fanns närvarande även i de fettfobiska, queerfobiska och rasistiska skämten. Genom detta så växer de olika formerna av skämt ihop och förmedlar kvinnoförakt med ytterligare komplexitet. Det som även visas av detta är att seriens grund för skämten bygger på könsnormer som underordnar kvinnor. Grunden finns igenom hela serien och i näst intill alla skämt. Normerna som reproduceras och har diskuterats visar tydligt denna normativa grund som de står på.

En annan aspekt av de identifierade kränkande skämten är att de är uppbyggda som skämtande kommentarer som ska vara humoristiskt förolämpande. Majoriteten av skämten som kommunicerades i serien var sagt mellan karaktärerna som en förolämpning som syftade till att vara rolig. Förolämpande humor behöver inte ha en stark negativ effekt om de används på ett sätt som inte bygger på negativa stereotyper och idéer som upprätthåller orättvisa nackdelar. Sådana skämt fanns i serien. Exempelvis skämt om kanadensare. Men den största andelen av skämten riktade sig mot grupper av människor som upplever negativa nackdelar i samhället. Därför blir dessa moraliskt oacceptabla då de reproducerar stereotyper och normer som upprätthåller orättvisor.

5.1.2. Vilken effekt har de närvarande kränkande skämten på samhällliga normer och värderingar?

Effekten på samhällliga normer och värderingar av kränkande skämt är omfattande. Skämten bygger på negativa stereotyper och förtryckande normer och i användningen av dessa skämt med kränkande språkbruk så reproduceras dessa stereotyper och normer. Stereotyper och normer är något som är inlärt i människor. Det finns inte naturligt, likt det queerteori anmärker på. Det är inlärt och upprätthålls genom människors interaktioner med andra människor. Språket som används i dessa interaktioner bygger upp de strukturer som finns som berättar för människor om hur de bör vara, vem de bör vara och vad de bör göra.⁸³ Skämt har en unik funktion i språk. Det är ett lättsamt, humoristiskt och ofta uppskattat sätt att uttrycka språk. Påståenden av åsikter och argument kan ofta mötas med opposition men skämt kan borstas bort som bara ett skämt.⁸⁴ Därför har kränkande skämt även en funktion att påverka genom att de internaliseras om de inte kritiskt övervägs.⁸⁵

⁸³ Butler, *Notes Toward a Performative Theory of Assembly*, 2015, s. 24–65.

⁸⁴ Horisk, *Dangerous jokes how racism and sexism weaponize humor*, 2024, s. 70–81

⁸⁵ Horisk, *Dangerous jokes how racism and sexism weaponize humor*, 2024, s. 70–81

Skämten i *How I Met Your Mother* har även en unik effekt av att de presenteras i ett format av en komediserie. Det som uttrycks i serier och filmer finns kvar även efter att de sänts. Det är möjligt att gå tillbaka till en serie och se den långt efter att serien avslutats. Därför har inte språket som används i serien samma temporaritet som tal mellan människor har. Något som sägs direkt till en annan människa bevaras inte på samma sätt som när det spelas in och fortfarande kan åskådas. Detta gör att de kränkande skämten i komediserien inte försvinner och blir bortglömda på det sätt som tal mellan människor kan. Deras effekt lever kvar och kan nå folk fortfarande genom att nå nya publiker. Därför har språkbruket som används i serier en större vikt. Det finns kvar och kan påverka lika starkt nu som när det först spelades in och därför finns det ett större ansvar att inte reproducera negativa stereotyper och förtryckande normer i media som lever kvar.

Slutligen så kan även komediserier ha en annan position i språkets användning. I interaktioner så kan kränkande kommentarer och skämt komma från en individ men detta reflekterar endast denna individ. När kränkande kommentarer och skämt uttrycks i serier så får det en större offentlig effekt. Det är författare, skådespelare, producent och även bolag som står bakom det som uttrycks i serier. Stereotyper och normerna som uttrycks blir därför mer officiella och formatet gör även att de når fler människor på ett strukturellt större sätt. Då de kränkande skämten i *How I Met Your Mother* når fler människor, både i processen av att skapas och i åskådning av serien så har även de reproducerande och upprätthållande effekterna av kränkande skämt en större yta att påverka på. Effekterna av dessa skämt blir därför större och allvarligare än om de hade uttalats i ett samtal mellan två individer.

5.2. Diskussion

Uppsatsens resultat och analys visar vilken vikt skämt har till samhällsnormer och stereotypa synsätt. När skämten som används är kränkande har de en djup påverkan av att reproducera normer och stereotyper som är skadliga för vissa människor. Kränkande skämt förmedlar även dessa normativa och stereotypa strukturer på ett dolt sätt som maskeras av humor och glädjefulla interaktioner vilket döljer deras skadliga effekter. Det blir framför allt viktigt i form av att dessa kränkande skämt används i komediserier. Då komediserierna kan ses av miljontals människor internationellt och kan även ses flertalet gånger så har dessa skämt ett unikt sätt att påverka. De befinner sig nära människor och kommunicerar med människor där de befinner sig utanför geografiska hinder och överlever längre än ett skämt som sägs en gång mellan två individer.

En betydelsefull problematik som blivit synlig i denna uppsats är den tillåtande kulturen som byggs av användandet av kränkande skämt. Flertalet gånger i *How I Met Your Mother* användes ett skämt som var tydligt kränkande och karaktären

som sa skämtet förmedlar att det är helt okej att uttrycka sådant språkbruk. Samtidigt så tillåter de andra karaktärerna användandet av skämtet. De antingen håller med skämtet och bygger vidare på det eller borstar undan det. I vissa tillfällen så tilläts skämt för att de uttrycktes av en specifik karaktär. Detta blir framför allt tydligt genom karaktären Barney. Barney betar sig flertalet gånger kränkande, oftast riktat mot kvinnor och de andra karaktärerna uttrycker inte hur detta inte är okej. Därför förmedlar serien att det är tillåtet att skämta kränkande och upprätthålla skadliga normer och stereotyper. Ett tillfälle där en karaktär aktivt sa emot Barney identifierades och diskuterades men detta är ett tillfälle av väldigt många som det kränkande skämtet uttrycktes som omoraliskt. De andra tillfällena finns kvar och förmedlar de normer och stereotyper som skämten bygger på samtidigt som de även bygger normer som tillåter normativa och stereotypa värderingar att uttryckas. Det räcker även inte att förklara skämten i form av att Barney uttryckte dem och det är meningen att Barney ska vara respektlös. Barney är fortfarande en central karaktär som har en djup inverkan i berättelsen. Det språk som Barney använder normaliserar stereotyper och upprätthåller orättvisa strukturer även om det är Barney som säger det. Det har samma funktion.

Det är dock endast *How I Met Your Mother* som uppsatsen hanterar. Det kan finnas flertalet serier som behandlar skämt på helt andra sätt. Vissa serier kan motarbeta skadliga normer och stereotyper vilket kan vara värdefullt att undersöka. Även intressant kan vara att undersöka åskådares syn på kränkande skämt och hur de påverkas av skämten. Att kritiskt förhålla sig till hur språkbruket i kränkande skämt reproducerar normer och stereotyper har möjligen en påverkan på hur budskapet internaliseras. Detta kan vara väldigt intressant för hur skämt kan användas och hur språk påverkar och är även intressant att undersöka vidare.

Men uppsatsen har dock visat och öppnat upp för en diskussion om språkbrukets vikt i media. Språket bygger upp människors identiteter, beteenden och värderingar. Det finns som en grund i vilka vi som människor är. Skämt är också språk och det är viktigt att ta med sig i sociala situationer att det som kanske borstas bort som bara ett skämt har en mycket större betydelse för hur normer och stereotyper upprätthålls. Det är därför viktigt för människor att få förståelse för deras egna språkbruk och även språk runt dem, se deras bidrag. Förstå hur det kan motsätta sig eller upprätthålla skadliga normer. Även förstå att allt språk inklusive skämt förmedlar värderingar som kan såra. Denna reflektion kan bygga upp ett språkbruk som med medvetenhet upprätthåller respekt och trygghet för alla människor.

6. Sammanfattning

Uppsatsens syfte har varit att analysera förekommandet av kränkande skämt i komediserier samt att analysera de skadliga effekterna av kränkande skämt. För att genomföra detta har Judith Butlers teorier om performativitet och queerteori använts. Dessa visar språkets effekter på upprätthållandet av normer. Claire Horisks teori om skadliga skämt har även funnits som grund för hur kränkande skämt har identifierats. En innehållsanalys har använts för att granska komediserien *How I Met Your Mother*. Kränkande skämt har identifierats i denna serie och dessa har diskuterats och analyserats där deras skadliga effekt blir synligt.

För att undersöka syftet så har två frågor ställts och dessa lyder som följande: Hur konstrueras kränkande skämt i komediserier? Vilken effekt har de närvarande kränkande skämten på samhälleliga normer och värderingar?

Resultatet för första frågan visar att skämten i *How I Met Your Mother* tydligt visar på de kvalitéer som definierar kränkande skämt. De bygger på negativa stereotyper eller idéer om en individ eller grupp där dessa stereotyper stödjer och upprätthåller orättvisa nackdelar. Skämten formulerades som förolämpande humoristiska kommentarer som riktade sig mot olika grupper av människor. Majoriteten av skämten var sexistiska kränkande skämt som sexualiserade kvinnor samt byggde på stereotyper om kvinnors underordning till män. Det fanns dock även flertalet skämt som visade fettfobi, queerfobi och rasism.

Resultatet för andra frågan visar att de kränkande skämten upprätthåller och reproducerar skadliga normer och stereotyper. De kränkande skämten bygger på språk som förmedlar underordning och orättvisa för utsatta grupper. Skämten har även en unik position av att de uttrycks i en komediserie. Formatet gör så att de kan nå fler människor än skämt som används i samtal mellan individer. Komediserier överstiger både geografiska och tidsmässiga hinder. Detta gör skämten särskilt skadliga och visar på det ansvar som finns kring att skriva skämt i komediserier.

7. Referenser

- Boréus, Kristina och Bergström, Göran (red). *Textens mening och makt : Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Studentlitteratur. 2018. s. 50–58.
- Borgella, Alex M., Howard, Simon och Maddox, Keith B.. *Cracking wise to break the ice: The potential for racial humor to ease interracial anxiety*. Humor: International Journal of Humor Research. 2020. 33(1). s. 105–135. <https://doi.org/10.1515/humor-2018-0133>.
- Butler, Judith. "Gender Politics and the Right to Appear." i *Notes Toward a Performative Theory of Assembly*. Harvard University Press. 2015. s. 62–64. <http://www.jstor.org/stable/j.ctvjghvt2.4>.
- Butler, Judith. *Undoing Gender*. Routledge. 2004. <https://doi-org.ludwig.lub.lu.se/10.4324/9780203499627>.
- Bouckaert, Yara. et al. 'Is the joke on you? The impact of sexist humour and gender dynamics on interpersonal work outcomes'. European Journal of Work and Organizational Psychology. 2025. 34(1). s. 144–159. doi:10.1080/1359432X.2024.2429850.
- Cobb, Shelley. "I'd Like Y'all to Get a Black Friend": The Politics of Race in Friends. Television and New Media. 2018. 19(8). s. 708–723. doi:10.1177/1527476418778420.
- Himes, Susan M. och Thompson, J. Kevin. *Fat Stigmatization in Television Shows and Movies: A Content Analysis*, Obesity. 2007. s. 712 – 718. <https://doi.org/10.1038/oby.2007.635>.
- Horisk, Claire. *Dangerous jokes how racism and sexism weaponize humor*. Oxford Academic.2024. <https://doi.org/10.1093/oso/9780197691496.003.0004>.
- How I Met Your Mother*. [TV-program]. Disney+. 19/09 2005 – 15/05 2006. <https://www.disneyplus.com/browse/entity-bc68ac79-3ace-4427-9ec0-5ee6f314d194>.
- Mattsson, Tina. *Intersektionalitet i socialt arbete*. Gleerups. 2020. s. 46.
- Niketić, Predrag. 'Social Harm(Lessness) of Gender Humour: Critical Analysis of Gender-Disparaging Verbal Humour'. TEME: Casopis za Društvene Nauke. 2019. 43(3). s. 827–838. doi:10.22190/TEME160126050N.
- Robinson, Brandon Andrew. *Is This What Equality Looks Like? How Assimilation Marginalizes the Dutch LGBT Community*. Sexuality Research and Social Policy. 2012. 9(4). s. 327–336. doi:10.1007/s13178-012-0084-3.
- Sandercock, Tom. *Transing the small screen: loving and hating transgender youth in Glee and Degrassi*. Journal of Gender Studies. 2015. 24(4). s. 436–452. <https://doi.org/10.1080/09589236.2015.1021307>.

- Saucier, Donald A. O'Dea, Conor J. och Strain, Megan L.. "*The Bad, the Good, the Misunderstood: The Social Effects of Racial Humor.*". *Translational Issues in Psychological Science. The Psychology of Humor*. 2016. 2 (1). s. 75–85. doi:10.1037/tps0000059.
- Strand, Elizabeth A.. *Uncovering the Role of Gender Stereotypes in Speech Perception*. *Journal of Language and Social Psychology*. 1999. 18(1). s. 86–100. <https://doi.org/10.1177/0261927X99018001006>.
- Weber, Silvana. et al. '*Just a Joke? Can Sexist Comedy Harm Women's Cognitive Performance?*'. *PSYCHOLOGY OF AESTHETICS CREATIVITY AND THE ARTS*, 2023. 17(5). s. 608–618. doi:10.1037/aca0000369.